

11097677

A U É

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI. DISSABTE, 16 DE GÈR DE 1999

Era empresa gestora deth Palai de Gèu trabalhe entà ampliar era sua aufèrta

GEDOC
DIPÒSIT
E-Síral

Entar ostiu es installacions poirien compdar damb jacuzzis, banhs turcs e un espaci abilitat entà acuelher convencions

III Era empresa VIGESA, que s'encuede dera gestion deth Palai de Gèu de Vielha, projècte ampliar es sues installacions segontes explicaue eth President deth

Conselh d'Administracion dera madeisha, Jusèp Calbetó.

Eth centre poirie auer, abantes der ostiu, dus jacuzzis, dus banhs turcs e ua sala

polivalenta de complement deth gimnàs. Tanben un aute des projèctes immediats ei era adequacion d'un espaci entà convencions.

Era ampliacion dera aufer-

ta a de servir entà incrementar eth nombre d'usatgèrs e sòcis deth Palai çò que permeterie sufragar es despenses que genèren es installacions e redusir eth sòn deficit.

Es diboishi animats en aranés arriben tath cine de Vielha

IV Eth pròpleu dissabte dia 23 se presentarà publicament, en cine de Vielha, eth primèr doblatge d'ua pellicula de diboishi animats hèta en lengua aranesa.

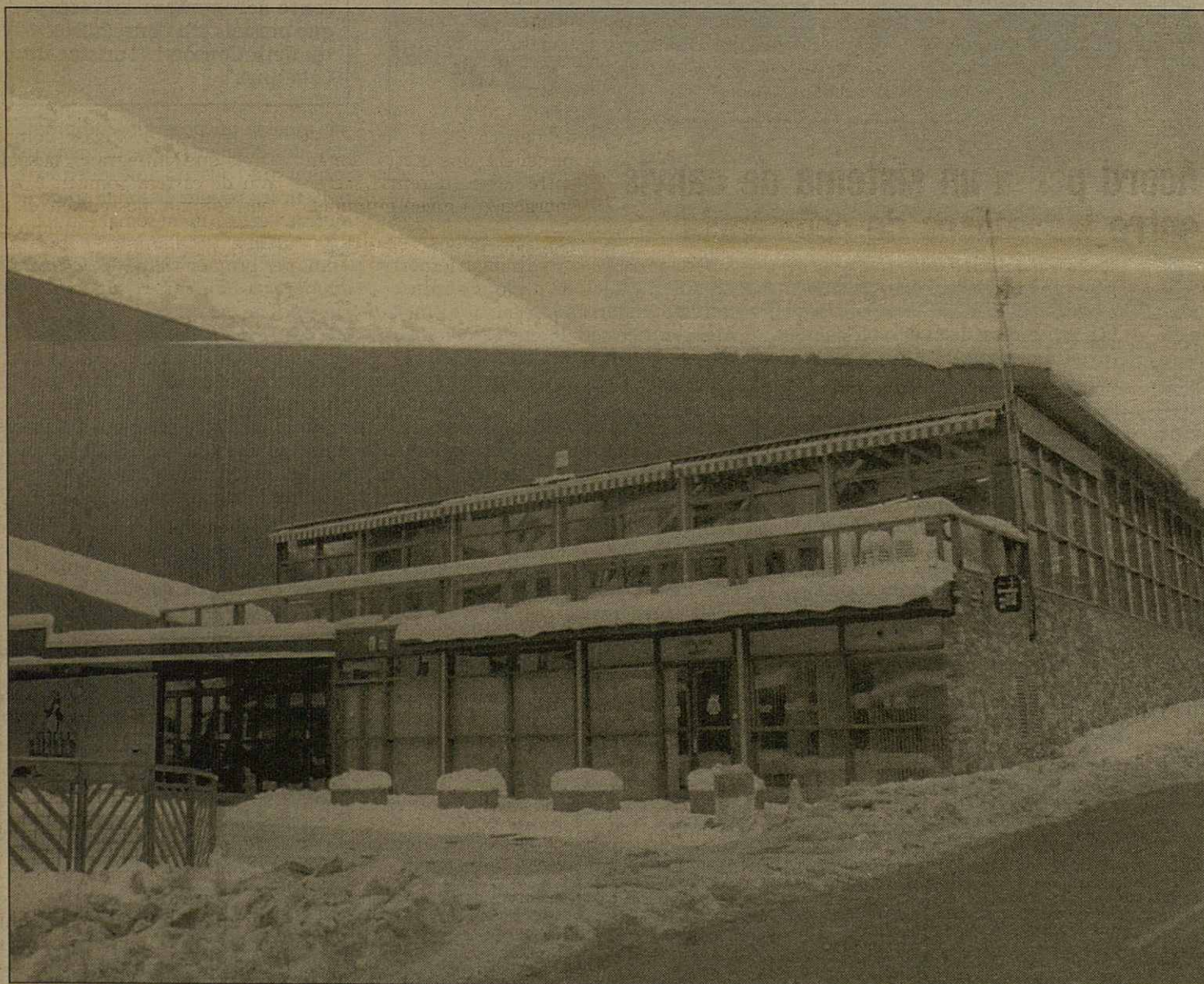
Se tracte d'un des capítols dera serie "Es tres Bessoes" que pòrte per nòm "Era Princesa e eth cede". Aguesta, qu'a estat ua produccion dera empresa Cromosoma, l'an revirat ara lengua deth parçan un totau de dotze persones trigades per miei d'un casting.

Ena presentacion, que serà dubèrta a toti aqueri que i volguen anar, se poirà visionar era pellicula. D'aguest primèr trabalh se n'an editat cinc centes còpies en vidèu que se poiràn trapar ben lèu en totes es librerias dera Val d'Aran.

MIRALHEM-MOS

VIII Son tempsi de rebaishes, dera arribenta còsta de gèr, de heired... e de nheudes importantes. Entà combàter es heireds der an nau, aué arremassaram dues sciéncias que soent van desseparades: era lingüística e era gastronomia. A compdar dera rica codina aranesa e era sua non mens variada lengua, vos auem premanit ua sòrta d'esvagament tamb eth quau poderatz sénter eth plaser dera lengua hèta aliment, e deth minjar convertit en verb.

Non vos pensetz pas qu'açò sigue era version aranesa dera "bona cuina" ne qu'ajam fichat a Karlos Arguiñano, mès qu'eth ginverd non i mancarà. Se ja auetz minjat non vos engreisharà mès e s'encara non ac auetz hèt que vos daurirà era hame.

Eth Palai de Gèu de Vielha compdarà damb nau servicis entar ostiu

SILVIA PUERTOLAS

SANT FABIÀN

Dissabte dia 23 de gèr de 1999

HÈSTA EN ARRES

Ena darrèra session de balh se toiarà un ANHÈTH.

En acabar eth balh s'aufrirà a toti es assistents un "Bon Chicolate"

12.00 or. Santa Missa.

13.45 or. Còca e moscatelh entà toti.

18.00 e 23 or. Sessions de balh amiades peth music "TONI"

VIGESA, empresa gestora deth Palai de Gèu, projècte ampliar es sues installacions

En aguesta ampliacion se i contemple eth bastiment de dus jacuzzis, banhs turcs e ua sala de convencions

Silvia Puértolas
VIELHA

Era empresa VIGESA, que s'encuede dera gestion deth Palai de Gèu de Vielha, projècte ampliar es sues installacions abantes der ostiu entà mielhorar era auferda.

Eth President deth Conselh d'Administracion dera empresa, Jusèp Calbetó, explicaue qu' "abantes des vacances de Nadau es installacions an vist incrementat eth servici d'usatge en tot duplicar eth nombre d'inscrits ena practica d'activitats coma er aerobic. Tanben s'a doblat eth servici de massatges damb era contractacion d'un aute massatgista. A més per çò que hè ath gimnàs s'an installat cinc bicicletes estatiques més".

Er increment d'usatgèrs deth Palai, qu'en 1998 a barrat er exercici damb ues 110 mil persones, a portat a VIGESA a plantejà-se era ampliacion dera sua auferda de servicis. Ua ampliacion que passe per méter en marcha, en un plaç maxim de tres mesi, dus jacuzzis tà ua capacitat de dotze persones e que se bastiràn ath cant des piscines deth centre. Tanben s'a previst era construccion de dus banhs turcs.

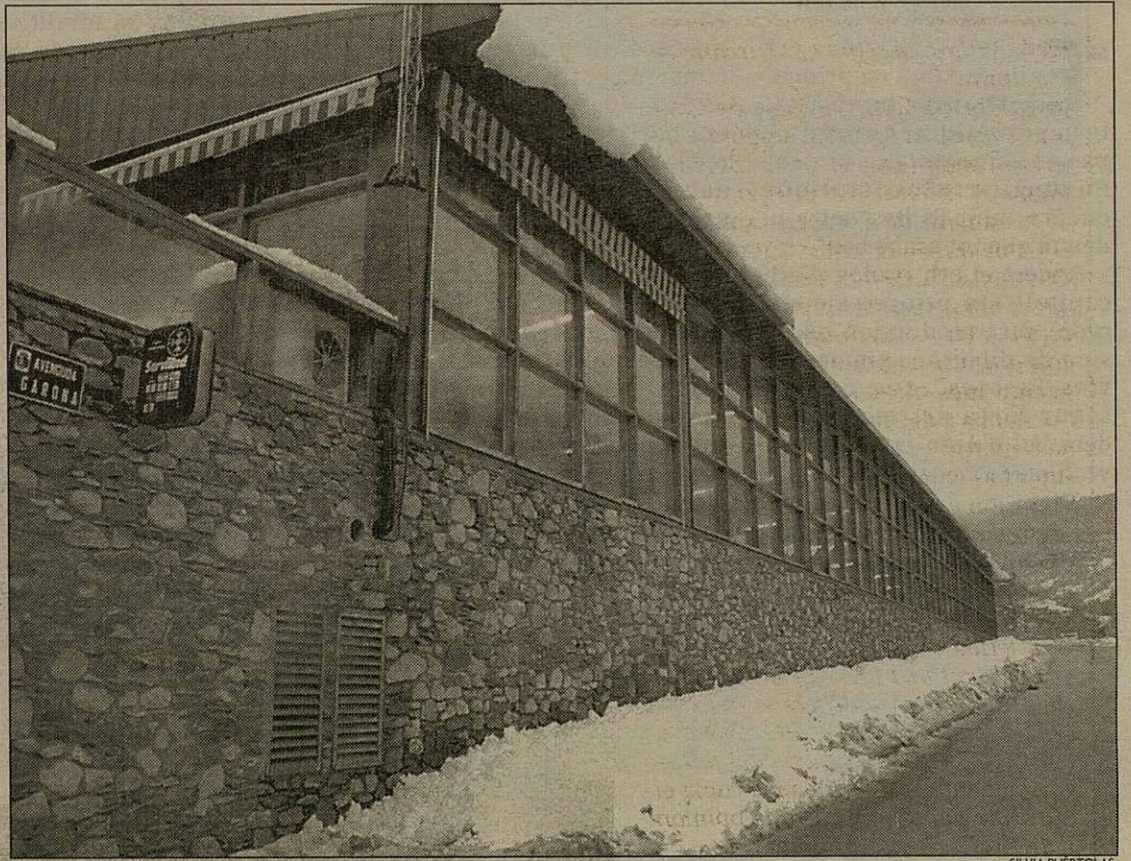
Entara ampliacion des installacions tanben se vò abilitar ua naua sala polivalenta entà hèr aerobic, gimnastica..., que servirà de complement ar actuau gimnàs. Un aute des servicis que se i contemple ei era adequacion d'un espaci entà convencions damb capacitat tà dues centes persones e accés per laguens deth madeish Palai de Gèu.

Era inversion prevista entath bastiment des nau equipaments ei d'uns 25 milions de pessetes.

A més ja se trabalhe entà arténher uns auti servicis extèrns, anèxes ath Palai, tot e que non seràn d'immediata execucion, peth còst que comporten. Aguesti son era construccion d'ua pista cubèrta de fòtbol sala damb un fronton e un espaci entà córrer.

Per ua auta part, a compdar d'ara es sòcis des installacions disposaràn de places de parcatge gratuït en parquing que ven de bastí-se dauant deth Palai.

Segontes eth President deth Conselh d'Administracion: "aguest increment dera auferda des servicis non supausarà ua pujada ne enes quòtes des associats ne en bilhetatge de dia. Calbetó hiege que: "Damb

SILVIA PUÉRTOLAS

Er espaci entà convencions aucuparà era longada deth Palai per dejós dera piscina

aguestes ampliacions çò que pretenem ei aumentar eth nombre de sòcis entà costejar es despenes e sufragar eth deficit artenuh".

En aguest sentit eth Palai de Gèu, que passe per moments difícils economicament, demore ara responsa deth Conselh Generau d'Aran arà demana hèta des deth sòn Conselh d'Administracion entà qu'eth Govern Aranés destine ua partida annau tà sufragar part des despenes.

Totun, segontes es donades deth 98 facilitades per VIGESA, eth deficit generat en aguest exercici a estat era mitat qu'ans entà darrèr, en tot situà-se en uns 20 milions de pessetes.

Actuaument es installacions compden damb uns sèt cents associats.

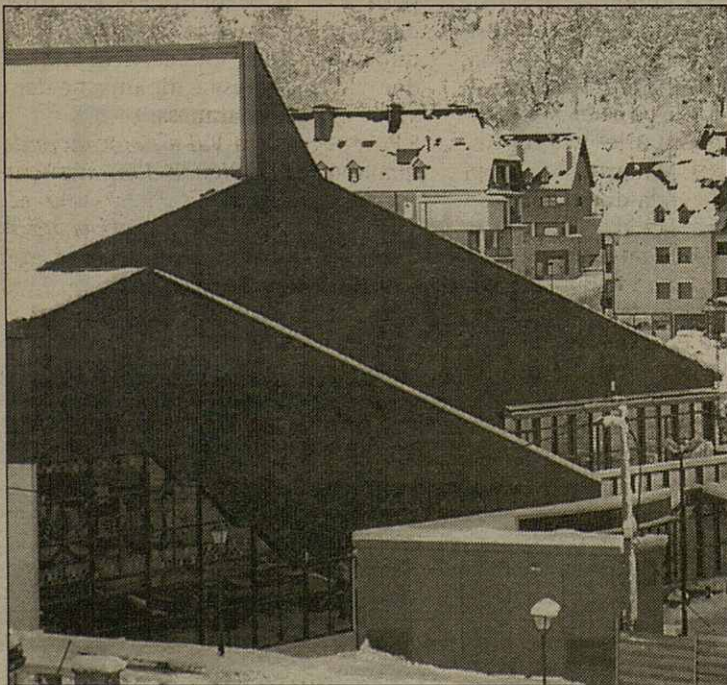
Convèni

Per ua auta part era empresa gestora a signat un convèni damb era Deputacion de Lhèida, entà logar un locau des installacions, a on se plaçarà era

futura oficina de recaptacion de tributs, damb ua concession per cinquanta ans a cambi de sies milions de pessetes e un loguèr annau de sies centes mil. Ua operacion que,

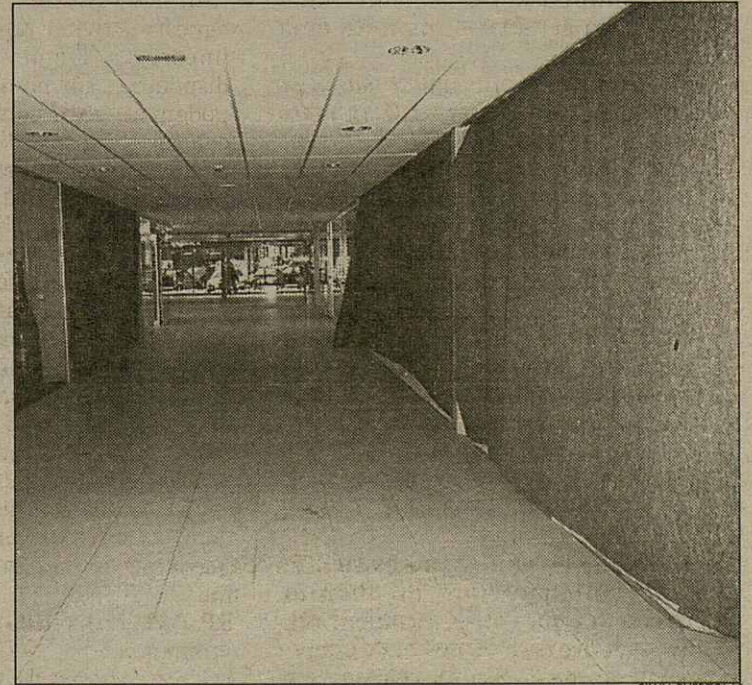
segontes Calbetó, tanben servirà entà redusir eth deficit.

Un viatge executats toti es trabalhs d'ampliacion des installacions, VIGESA encara disposarà de dues sales uedes.

SILVIA PUÉRTOLAS

Era ampliacion dera auferda se poirie hèr abantes der ostiu

SILVIA PUÉRTOLAS

Ua des sales s'abilitarà entà hèr aerobic e gimnastica

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR
Telefòne : 05 59 68 66 79
Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude

Propietari:
JOSEP ALTADILL GONZALEZ

**Establiment Gourmet
Pinxos - Tapes
Bodega (criances, reserves
i grans reserves)
Productes de la Vall
Menjar preparat per emportar**

Passeg dera Libertat, 5 • Vielha
Tel./Fax (973) 64 08 82
25530 VIELHA (LLEIDA)

“Era princessa e eth cede” se presentarà publicament en cine de Vielha

Redaccion
VIELHA

“**E**th Rei vò maridar eth princepsa de vertat, totun abantes es candidates auràn de passar ua pròva. Era bruiha Engüegiu ac complique encara mès. Es bessoes ajuden tà que tot acabe ben”.

Aguest ei eth prològ d'eth capítol “Era princessa e eth cede” dera produccion televisiva de diboishi animats “Es tres Bessoes” que de ben segur força des mainatges dera Val d'Aran ja auràn vist versionada en catalan.

Totun eth pròpleu dissabte 23, entàs sies dera tarde, se presentarà publicament e coma nauetat, en cine de Vielha, aguest capítol damb era particularitat qu'a estat revirat ar aranés. Er acte serà dubèrt entà toti aqueri que i volguen prèner part. “Era princessa e eth cede” ei era primèra produccion d'aguest tipe que se hè ena lengua deth parçan, ena quau i an prenut part un totau de dotze personas que s'an encueat de hèr eth doblatge des personatges que i apareishen.

D'aguesta pellicula, qu'a ua durada d'uns 26 minutes, s'a hèt ua primèra tirada de cinc centes reproduccions e se poirà trapar en totes es librerias d'Aran.

Era empresa Cromosoma, que s'a encueat de versionar ar aranés “Era princessa e eth cede” ei era madeisha que produisic era version originau de “Les tres Bessones”.

Selleccion

Era gent, qu'a revirat ara lengua aranesa es personatges dera pellicula de diboishi animats, siguec seleccionada per miei d'un casting qu'amièc a tèrme era madeisha empresa Cromosoma.

Ara pròva selectiua, que se hège en mes de noveme, se i presentèren un totau de seishanta personas. Un viatge trigada era gent se comencèc damb aguest doblatge que darie coma producte finau “Era princessa e eth cede”.

Eth coordinador dera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés, Jusèp Loís Sans explicaue que: “tà contunhar treballant damb doblatges ar aranés calerà primèr veir era acceptacion d'aguesta primè-

Era revirada ar aranés se presentarà eth dia 23

ra revirada”. Era produccion a compdat damb eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran

atau com damb eth deth Departament de Cultura dera Generalitat.

telefons d'interès generau

64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Cò de Saforcada	(25530 Vielha)
64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)
64 18 15	Ecomusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)
64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)
64 00 80	Pompièrs Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)
64 00 04	Espítal Val d'Aran	Espítal, 5	(25530 Vielha)
64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
64 53 88	Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campalías, s/n	(25598 Baquèira)
64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)
64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)
64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)
64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)
64 12 91	Parròquia de Salardú	Sant Andréu, 1	(25598 Salardú)
64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
64 20 44	Mòssos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)
64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)
64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)
64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
64 72 29	Traffic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
64 20 88	Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunèl, s/n	(25530 Vielha)
64 72 91	Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
64 71 00	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
64 57 26	Infor. torisme Salardú	Balmes, 2	(25598 Salardú)
64 16 12	Infor. torisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
64 01 10	Infor. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
64 82 07	Infor. torisme Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
64 72 44	Infor. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
64 44 55	Infor. Baquèira Beret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
64 09 79	Cen. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
64 72 32	Deportur	Sant Ròc, 1	(25550 Bossòst)
64 24 44	Camins des Pirinèus	Pas d'Arrò Balshi, s/n	(25530 Vielha)
64 08 88	Escòla d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
64 28 64	Palai de Gèu	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
64 81 57	Complexe esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antòni, s/n	(25530 Vielha)
932 65 65 92	Coches de linha		
906 33 00 03	Informacion meteorologica		
900 12 35 05	Informacion carretèrs		

Jorge Jordana de Pozas, President deth Conselh d'Administracion dera empresa Baqueira Beret S.A e un des principaus possaires dera dubertura dera Estacion d'esquí recebie era passada setmana eth nomentament d'“Aranés adoptiu e illustre d'Aran” en un aumenatge hèt ena Sedença deth Conselh Generau d'Aran. Eth Govern Aranés hège aguest reconeishement a Jordana de Pozas pera sua contribucion ath desenvolupament toristic e economic deth parçan en tot balhà-li ua placa ena quau se podie lièger qu'eth sòn nomentament auie estat consensuat per session plenària deth Conselh. En acte, a mès de representants dera Estacion d'esquí, politics deth parçan e familiars de Jordana de Pozas, se i trapaue tanben un des sòcis fondadors dera Estacion e ex-alcalde deth Naut Aran, Sixto Mayayo.

bramau

A Pèir Manau

Apreciat amic : Non coneishi, en Catalonha, ath delà dera Val d'Aran, des cors d'aranés que se hèn en Lhèida (an començat aguesta madeisha setmana) e en Barcelona (comencèren en seteme '98), des cors dera Universitat de Lhèida e der Arxiu Occitan dera Universitat Autònoma de Barcelona, cap mès lòc d'ensenhament der Occitan. No'n coneishi cap mès, damb era destacable excepcion deth tòn trebalh d'ensenhaire d' occitan-aranés en Institut Angeleta Ferrer e Sensat de Sant Cugat en un EATP de segondària (o deth que hège Jaume Figueres, enquiad aguest cors, en IES Nicolau Copernic de Terrassa).

Er aranés, varianta der occitan, ei lengua oficiau ena Val d'Aran; ei era cincau lengua oficiau der Estat Espanhòu; e tot e qu'èm poquets, er argument dera proteccion lingüística, dera dignitat des pòbles, d'èster era punta d'icebèrg occitan, malerosament en hons der ocean deth menspretz francés, ... justifiquen sobradaments eth tòn esfòrc des d'un punt d'enguarda intellectuau e educatiu.

Sabi que hès quauquarren mès qu'enshar occitan; milites ena causa dera difusion dera realitat occitana e pòrtes eth tòn trebalh dehòra des parets dera classe; as recorrut diuersi lòcs emblematics d'Occitània e t'as hornit de materiau pedagogic e intellectuau. Ès un referent en Catalonha. Eth pas-

sat 18 de deseme, me quedè agradiuament susprenut damb era hèsta proviatge finau de cors qu'organisès damb es alumnes deth tòn Institut. Me quedè susprenut pr'amor dera difusion que hèges. Aparentment era hèsta (damb absència totau d'alcòl), non ère bric diferenta de quinsevolha auta: musica estrident a molti decibèlis, pòga lum e era cèrca d'interrelacions umanes entre es joeni,... Ce qu'ère reament diferent e atractiu (entà jo) ère era propaganda que his; aquera presentacion bilingüe catalan-occitan en miei de Catalonha, aqueth titular "Disc'òc", aquera concepcion de qu'eth procès d'afraiment des dues cultures ei coma ua luta, aqueres huelhes damb publicitat de "Lou Dalfin", "Fabulous Trobadors", "Massilia, sound sistem",...D'ua forma força simpla facilitaues era entrada ath coneisement d'ua rica realitat cultura; hèges Occitània viua ena discotèca,... un petit miracle. Tanben m'agradèc qu'era Hèsta se celebrèsse en Ostau dera Cultura de Sant Cugat, antiga escola de Magistèri dera Autònoma ena quau estudièrem quauqui uns qu'ara militam ena causa der aranés. Ua discotèca occitana s'auie plaçat en endret a on recebí es primèras classes de didactica deth catalan,...

M'agradèc era experiència e m'agradèc eth tòn convenciment de qu'era varianta occitana qu'as

d'enshar en IES ei era aranesa, e qu'ac as de hèr perque aguesta ei ua part deth tot, força significativa, perque ei oficiau e perque ei administrada laguens deth madeish territòri que Catalonha. Era tua comparança e justificacion d'un anglés que plaçat en Malhòrca decidís aprèner eth catalan e ac vò hèr d'ua forma viua e apren era varianta dera zòna, ei perfectaments valida. Aquera lengua de Malhòrca ei ua forma de catalan que pòt amiar entara varianta estandara (o non), segontes es interèssi que s'agen. Ei atau que valori positivaments es tòns esfòrci per aprèner aranés e que sigue aguesta era varianta que sajaràs de trasméter enes pròpleus corsis, se pòs continuar ensenhant occitan. Demori qu'òc..., e m'agradarie tanben qu'en mès Instituts de Catalonha, professors e claudres (melhor s'ac hesse era administracion) prenguessen era iniciativa d'auferí-lo, per exemple coma credit variable ena ESO. Ei un bon complement d'ampliacion entàs classes de catalan.

Sabes com ei de dificil viuer en ua lengua minorisada. M'a impresionat fortaments eth testimoni deth Senhor Xaviel Vilarejo ena seccion "Bustia" d'aguest Diari deth 4 de gèr passat ena quau referint-se ar asturian e ara sua manca d'oficialitat declare que "molts asturians, patim prohibicions, humiliacions, vetos, judicis i problemes laborals per

expressar-nos en asturià, verbalment o per escrit". Ei eth patiment personau per ua situacion injusta, ...

Es que mos voludam ath cant dera promocion lingüística non podem deishar de valorar es actuacions militantes, mès en cas que mos aucupe, calerie valorar basicaments (exclusivaments) eth hèt academic. Er aprentissatge dera cultura occitana calerie introdusi-lo enes curriculum perque a un poder de complement entàs estudiants de catalan e deth hèt catalan. A mès, era literatura des Trobadors, per exemple, interèsse a toti; era actuau literatura occitana a escrivans de tant de valor coma era catalana; era evolucion dera lengua occitana non a de perque èster element d'estudi exclusiu dera Universitat, ... ei un element de cultura popular, tant de besonh o mès que força d'autoi, ... er aranés n'ei ua pòrta d'entrada. Aqueri professors de segondària que volguen iniciar un procès semblant, an de saber que traparàn en tu, e enes professors d'aranés der IES d'Aran, (e en cèrti Lycées privilegiats de França) ua experiència que força viatges, tu madeish, as catalogat de dificila, mès gratificant.

Anim Pèir!

Jusèp Loís Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans - Aran
jsans1@pie.xtec.es

Er Ajuntament de Bossòst encomane un estudi eraldic deth sòn escut

Redaccion
BOSSÒST

Er Ajuntament de Bossòst a dat lum verda as tramits de legalisacion der escut eraldic que hè a servir eth municipi atau coma dera creacion deth drapèu identificatiu qu'aurà a compdar d'ara eth pòble.

Era decision se prenìe en session plenària, dies entà darrèr, dempús qu'era Direccion Generau dera Administracion Locau dera Generalitat les hesse arribar un escrit en quau prepausau legalisar aguest escut en tot hèr un estudi dera sua procedència.

Ei atau qu'aguesta propòsta, que se hè a toti es Ajuntaments de Catalonha, servis

ara ora entà qu'era Direccion Generau hèsque un estudi de manera gratuïta que permete dar a conèisher eth sòn origen e ara ora legalisar er escut. Aguest, que non tardarà massa en èster enregistrat, a representat un Ave Fénix que ges des hlames deth huec en tot èster entorat per ua frasa escrita en lengua latina.

Tot e qu'er escut non ei reconeishut legaument, actuaument se hè a servir en toti es documents oficials que gessen deth consistòri.

Drapèu

Per çò que tanh ath drapèu serà era madeisha Direccion Generau dera Administracion Locau qui, damb era documentacion que dispòse de

Er escut de Bossòst apareish en toti es documents oficials deth consistòri

Bossòst, s'encuedarà de creàne un. En aguest sentit eth còsso d'aguest Ajuntament, Maximo R. Rodríguez, anuncia: "un viatge s'age desseinat eth drapèu que represen-

tarà ath pòble s'aurà de convocar un nau plen entà someter a votacion se s'accepte o non".

Bossòst pòirie compdar damb escut legalisat e eth nau

drapèu en uns tres mesi apuprètz.

Aguest ei eth primèr Ajuntament d'Aran que s'acuelh ad aguesta ajuda dera Generalitat.

SILVIA PUÉRTOLAS

miralhem-mos

Segontes ua senténcia aranesa,
“cada vrente qu'a eth sòn besonh”

Xavi Gutiérrez e Riu

Ditz Vázquez Montalbán per boca deth detectiu Carvalho, eth sòn personatge de ficcion mès coneishut: “Se beu entà rebrembar, se minge tà desbrembar”. Parièrament ad aguesta senténcia, pro esclaridora sigue quina sigue era manèra coma s'interprete, pr'amor que soent tanben cau béuer entà desbrembar, ena lengua nòsta trapam un pilèr de dites sus eth minjar e eth béuer en relacion tamb era vida vidanta pro esclaridores e, lèu totemp endonviades, coma conseqüència que son dera memòria populara gessuda des besonhs de cada dia.

Passadi es dies de hèsta quan mès se minge der an, qu'auem minjat e begut enquia mès non poder, dilhèu tà desbrenbà-mo'n des penes deth trabalh, dilhèu tà non semblar mès praubi de çò qu'èm e poder arténher eth som deth consumisme que mos envadís, aué rebrembar era codina d'abantes per miei d'ua antiga recèpta deth temps vielh, en tot rebrembar quauqui arrepervèris d'aqueri tempsi, quan se codinaue en huec de lenha e eth minjar se deishauè còder a plaser. S'ètz des qui dempús hèstes encara auetz “hèu en estomac”, donques ja se sap “qu'era hartèra aucís mès òmes qu'era hame”, que vos podetz lièger aguesta recèpta e dempús sajar de codinà-la, pr'amor qu'ei ua formula plan antiga que se tenguè, precisament, entàs cassi d'empach. Ei atau qu'ath malaut, tà guarí-lo se li hège a minjar ce que tot seguit vos vam a condar.

Ua “sopa de letres” segontes ua recèpta d'abantes, entad açò que mos calen es següents ingredients:

- un quilò de paraules de Castièro;
- quate cents grams de vèrbes de Pujòlo;
- sies cents grams d'articles ara manèra de Canejan;
- quauques aches de Bausen;
- un peishic de pronòms de Quate Lòcs;
- aigua e sau.

Tamb era matèria prumèra dejà arremassada se meteue ua ola ath huec tamb dus litres d'aigua a borir. Un còp qu'aguesta borive i higiven es articles, contractats o non, ara

Utissi que se hègen a servir abantes enes codines araneses.

manèra de Canejan, eth quilò de vocabulari de Castièro, des vèrbes de Pujòlo sonque era darrèra part, e un peishic de sau. Dempús d'ua auta borida s'abonave tamb bèra acha de Bausen, bèth pronòm dera lana de Quate Lòcs e ac deishaven còder, tot amassa e pòga pòc, pendent tres o quate ores. Un viatge tot ben cuet se passave eth ‘caldo’ peth colader entà trèi-ne bèth barbarisme empachós, e le mestraven solet, tamb un shinhau de ginverd o ben afairat tamb quauque lengadocianisme.

* Esclariment finau: se prononciatz es aches aspirades, com en huec, ahigiven... e es articles eth, ath, peth... atau: [etx] [atx] e [petx] que la trobaratz plan bona aguesta sopa, e mès e tot se l'acompanhatz d'un bon vin e d'ua copeta d'aigua de nòdes.

Mès que com eth “vrente uet tamb bones rasons non s'aumplís pas” e

“de palha o de hen eth vrente sigue plen”, e s'ètz des que pensatz que, morir per morir, “que vai mès crebar tip que languit”, dempús aguest esvagament e d'auer neurit eth cervèth que cau alimentar er estomac. Entà toti aqueri que vos ajatz quedat tamb gana vos prepausam ua recèpta veritabla e plan neuridosa. Es aimants dera *nouvelle cuisine* ja vo'n podetz desbrembar pr'amor qu'ei aguesta ua minja des d'abantes, tamb tota era sua substància: toti es idrats, proteïnes, vitamines e grèishi de besonh entath dur trabalh ena montanha. Ua recèpta des tempsi quan encara non i auie eth passeg en Bossòst e tot aquerò de baish ère eth grauèr, condada per Andreta Benosa, des de Lúcia, qui pr'amor deth maridatge deishèc d'apertièner as anditos, que son es deth sòn pòble, entà anar a demorar en çò des corbilhuèrs de Les.

Ua “sopa barrejada” entara que mos cau:

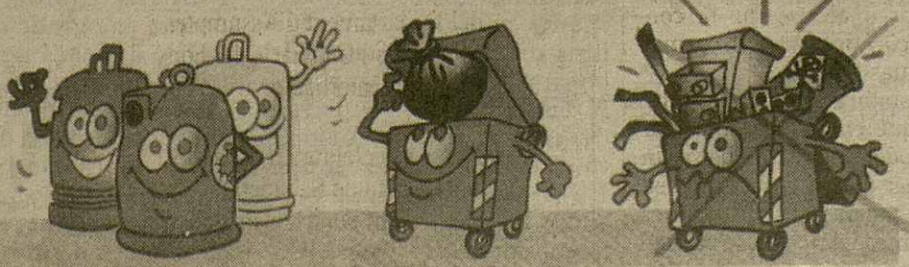
- mongetes
- carn de pòrc o potrina en farç
- caulet
- un shinhau de lard
- alh
- ginverd

Ena ola i meties es mongetes tamb aigua heireda; en borir que i calie ahiger era potrina, eth caulet. Hicaven un shinhau de lard... dempús i metien ginverd, alh, tamb era sufisenta sau, ne molta ne pòga. E dempús deth temps de besonh entara coccion que ja auetz aci un minjar que vos queirà plan ben, tant coma as òmes que trabalhau en camp e que demorauen era arribada des sues hemnes tamb era sopa corresponenta. Bon profit!

Toti es repervèris son extrèti deth libre Arrepervèris, colleccion Garona, Pagès Editors, Lhèida, 1992.

UA VAL D'ARAN LÍMPIA

- TRÈIR ERA LORDÈRA DEMPÚS DES 20 OR, DETH SER
- NON MÉTER LIQUITS LAGUENS DES CONTIENEDORS
- PLEGAR ES CAISHES DE CARTON, ENTÀ REDUÏR ETH VOLUM

- UTILISAR ES CONTIENEDORS DE LHAUNES E DE VEIRE.
- MÉTER TOSTEMP ERA LORDÈRA EN UA BOSSA E LAGUENS DETH CONTIENEDOR.
- NON MÉTER LAGUENS ES CONTIENEDORS, MAQUINES, TARCUM D'OBRA, MÒBLES, ECA.